Повторення. Морфологія. Орфографія. Загальна характеристика частин мови

Народ скаже, як зав'яже.

Усна народна творчість

«Асоціативний кущ»

- Розділи науки про мову

  1)Морфологія (Вивчає частини мови)

  2) Фонетика (*Звуки)*

  3) Графіка (*Букви*)

  4) Орфографія (*Правильне написання)*

  5) Орфоепія (*Правильна вимова)*

  6) Лексикологія (*Лексика, значення, вживання і походження)*

  7) Словотвір (*Способи творення слів)*

  8) Лексикографія (*Правила укладання словників)*

  9) Стилістика (*Стилі мовлення)*

  10) Фразеологія *(Стійкі сполучення слів)*

  11) Пунктуація (*Вживання розділових знаків)*

  12) Синтаксис (*Словосполучення і речення)*

  13) Етимологія (*Походження слів)*

  14) Морфеміка (*Значущі частини слова)*

Частини мови

- САМОСТІЙНІ
  - ЧИСЛІВНИК
  - ДІЄСЛОВО
  - ПРИСЛІВНИК
  - ІМЕННИК
  - ПРИКМЕТНИК
  - ЗАЙМЕННИК
- СЛУЖБОВІ
  - ПРИЙМЕННИК
  - СПОЛУЧНИК
  - ЧАСТКА

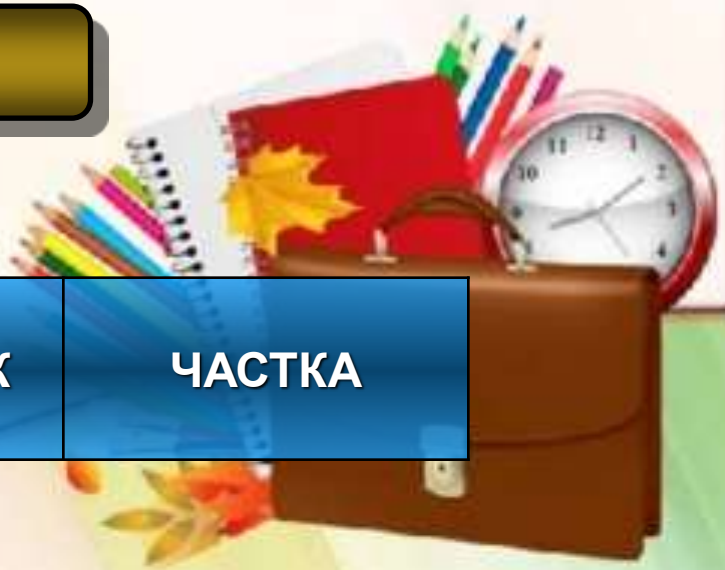

Частини мови

Частини мови			
Змінні	Незмінні		
Самостійні	Самостійні	Службові	Вигук
Іменник Прикметник Числівник Займенник Дієслово → Дієприкметник (змінна форма дієслова) Дієслово → Дієприслівник (незмінна форма дієслова)	Прислівник	Прийменник Сполучник Частка	

ФОРМИ ДІЄСЛОВА

Назва форми	Загальне значення	Питання	Приклади
НЕОЗНАЧЕНА ФОРМА	ДІЯ, СТАН АБО ПРОЦЕС ПОЗА ЧАСОМ ЧИСЛОМ, ОСОБОЮ	***ЩО РОБИТИ? ЩО ЗРОБИТИ?***	***ПИСАТИ, НАМАЛЮВАТИ***
ОСОБОВЕ ДІЄСЛОВО	ДІЯ, СТАН ПРЕДМЕТА	***ЩО РОБЛЮ? ЩО ЗРОБЛЮ? ЩО РОБИВ? ЩО БУДУ РОБИТИ?***	***ПИШУ, МАЛЮВАЛИ***
ДІЄПРИКМЕТНИК	ОЗНАКА ПРЕДМЕТА ЗА ДІЄЮ	***ЯКИЙ? ЯКА? ЯКЕ? ЯКІ?***	***ПИСАНИЙ, МАЛЮЮЧИЙ***
БЕЗОСОБОВА ФОРМА НА -НО, -ТО	ДІЯ,ЩО СПРИЙМАЄТЬСЯ ЯК РЕЗУЛЬТАТ	***ЩО ЗРОБЛЕНО?***	***ПИСАНО, НАМАЛЬОВАНО***
ДІЄПРИСЛІВНИК	ДОДАТКОВА ДІЯ, ОБСТАВИНА ДІЇ	***ЩО РОБЛЯЧИ? ЩО ЗРОБИВШИ?***	***ПИШУЧИ, НАМАЛЮВАВШИ***

ПРИСЛІВНИК – **це самостійна частина мови, що вказує на ознаку дії, стану або міру вияву іншої ознаки**

Як? Скільки? Куди? Де? Чому? Відколи? Навіщо?

РОЗРЯДИ ПРИСЛІВНИКІВ ЗА ЗНАЧЕННЯМ

- **Якісно-означальні** ***ЯК?*** *Швидко, зручно, тепло*
- **Кількісно-означальні** ***НАСКІЛЬКИ? СКІЛЬКИ?*** *Дуже, трохи, багато*
- **Способу дії** ***ЯКИМ СПОСОБОМ?*** *Пошепки, верхи*
- **Місця** ***ДЕ? КУДИ? ЗВІДКИ?*** *Далеко, тут, здалеку, внизу*
- **Часу** ***КОЛИ? ДО ЯКОГО ЧАСУ?*** *Вчора, здавна, доти*
- **Причини** ***ЧОМУ?*** *Спросоння, згарячу, зопалу*
- **Мети** ***НАВІЩО?*** *Наперекір, навмисне*

Проста форма

Тепло

Тепліше

ВИЩИЙ

Найтепліше

НАЙВИЩИЙ

Складена форма

Більш (менш) тепло

Найбільш (найменш) тепло

ГРАМАТИЧНІ ОЗНАКИ

НЕ ЗМІНЮЄТЬСЯ

Утворюється за допомогою суфіксів

- **-о, -е** *(щиро, добре)*
- **-и** *(по-братськи);*
- **-ому, -єму** *(по-моєму,по-нашому)*

Утворюється від іменників, прикметників, числівників, займенників

ОБСТАВИНА, ЧАСТИНА СКЛАДЕНОГО ПРИСУДКА

ЧИСЛІВНИК

частина мови

вказує на кількість, порядок при лічбі

відповідає на питання скільки? котрий?

у реченні - другорядний член

КІЛЬКІСНІ	ПОРЯДКОВІ
СКІЛЬКИ? один, сто, тисяча	КОТРИЙ? перший, сотий, тисячний
змінюються за відмінками	змінюються, як прикметники

© ВСІ АВТОРСЬКІ ПРАВА ЗАХИЩЕНО

ВИДАВНИЦТВО "СПОЛОХ". З ПИТАНЬ ПРИДБАННЯ ТАБЛИЦЬ ЗВЕРТАЙТЕСЯ ЗА ТЕЛ.(044) 550-7171, 554-2877

Лінгвістична гра (усно)

Знайомий, один, пахучий, пусто, обов'язок, два, дев'яносто, вночі, спритний, думка, тридцятий, окуляри, жадібно, сімсот, сумно, світанок, найкращий, вправна, скоро, великий, привабливі, дихання, чудово, вільний.

Іменник Прикметник Прислівник Числівник

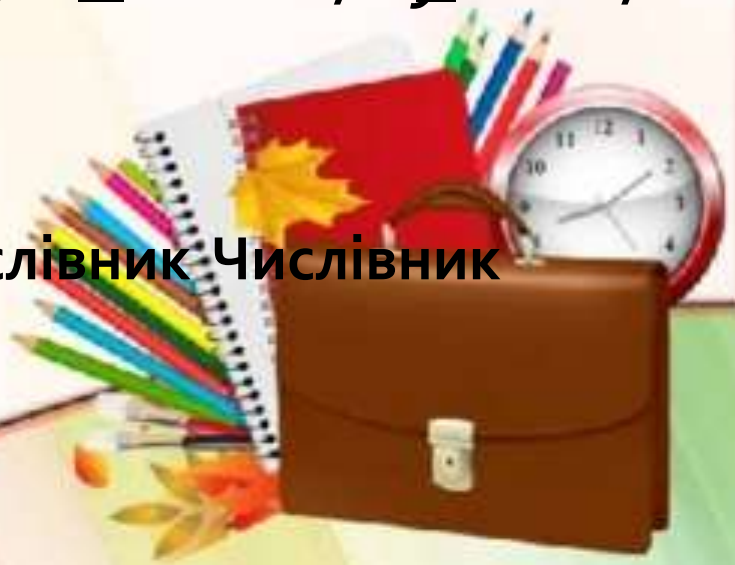

Групи числівників за будовою

Прості (один корінь)	Складні (два і більше коренів)	Складені (два і більше слів)
Два, сорок, сто, тисяча, мільйон, мільярд	П'ятдесят, чотириста, триста	Двадцять чотири, сто тридцять п'ять

Розподільний диктант (письмово)

Розподілити на три групи числівники: прості, складні, складені.

- Кількасот, п’ятий, сто, тридцять сім, нуль цілих тридцять п’ять сотих, два, обидва, дванадцять, п’ять, сто вісімдесят шість, дев’яносто, дві п’яті.

РОЗРЯДИ ЗАЙМЕННИКІВ

за значенням і граматичними ознаками виділяють дев'ять розрядів займенників:

Назва розряду	Займенники
ОСОБОВІ	*я, ти, він, вона, воно, ми, ви, вони*
ЗВОРОТНИЙ	*себе*
ПИТАЛЬНІ	*хто? що? який? чий? котрий? скільки?*
ВІДНОСНІ	*хто, що, який, чий, котрий, скільки*
НЕОЗНАЧЕНІ	*хтось, хто-небудь, абихто, щось, казна-що, дехто, деякий, хтозна-який...*
ЗАПЕРЕЧНІ	*ніхто, ніщо, ніякий, нічий, нікотрий, ніскільки, жодний*
ПРИСВІЙНІ	*мій, твій, наш, ваш, свій, їхній, його, її*
ВКАЗІВНІ	*той (отой), цей (оцей), такий (отакий), стільки*
ОЗНАЧАЛЬНІ	*весь, всякий, кожний, сам, самий, інший*

Пояснювальний диктант

Записати речення, знайти займенники, визначити розряд за значенням, провідміняти вона, свій.

- Без ядра горіх ніщо, як і людина без серця. Мудрим ніхто не вродився, а навчився. Весна ледачого не любить, вона проворного голубить. Кожна лисичка свій хвостик хвалить.

“Дерево морфології”

Розділ науки про мову морфологію можна уявити деревом, його гілки - частинами мови, листя на гілках – словами.

Намалюйте дерево морфології, наведіть приклади слів на кожну з частин мови.

Домашнє завдання

Записати речення. У кожному з речень назвати частини мови самостійні та службові. Пояснити, у чому полягає різниця між самостійними та службовими частинами мови. Яка частина мови не належить ні до самостійних, ні до службових? Навести приклади.
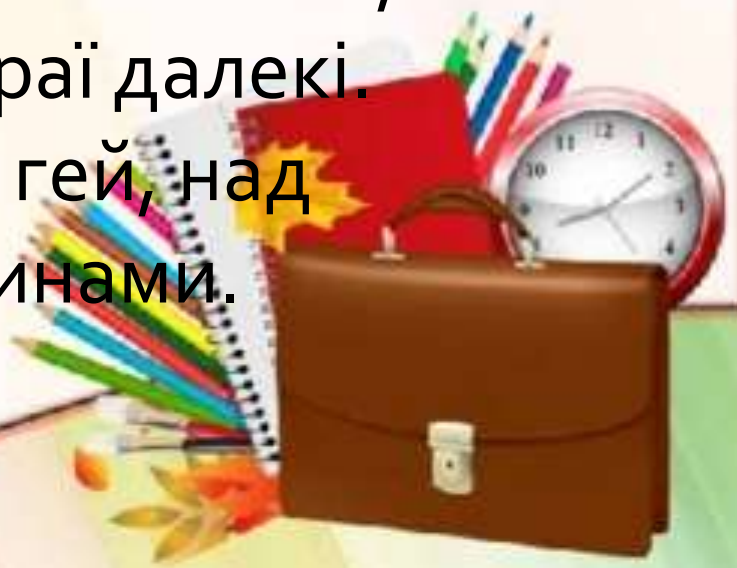
- І. Журавлі лишають гнізда, холодком дихнули хмари. (Б.Олійник.) Зажурився на гнізді останній лелека, десь і він уже зібрався у краї далекі. (Л.Климчук.) Над ланами, гей, над ланами пролітали гуси клинами. (А.Качан.)